

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Sectio VI. De mira rerum solidarum atque magnarum in corpus ingestione
& egestione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

morbos illi illaturus. Si morbi ex materia pendeat, mouet internas causas. sic Melancholicos morbos excitat. Nam principio bilem atram, que corpori inerat, commouet, & fuligines in cerebrum, & internorum sensuum cellulas propellit. Deinde adauget bilem atram, ad motis causas exurētibus, vel detento isto humore, ne expurgerur. Epilepsiam paralytim & similes noxas infert, per succi crassioris delationē, obturatio vetriculo cerebri, vel obstructis radicibus neruorum. Cæcitatē causa est, vel surditatis, noxia excrementa ad aures, vel oculos coaceruādo. Sæpe etiam ad odium, amorem ad alias animi perturbationes inducēdas mouet imagines, vt in imaginatione firmius inhaereant. Ad corporeas vero affectiones excitādas, spirituolam ex ipso sanguine substantiam deligit, eam separans & expurgans à crassitie materia. deinde spiritibus istis utitur, quasi proximo animæ instrumēto ad efficacissime & velocissime agendum, Dico ex rebus venenosissimis eum educere quādam quasi quintam essentiam (vt ex gemmis & auro solēt chymici) & eam inficere ipsos spiritus vitales, & sic eū malefico morbo imbuerē, quod aduertit prudenter Cæsalpinus *libr. de demon. inuestigat. c. 16.* Quod cum fecit, agere ars humana satis celebrata & efficacia remedia potest vel solet adhibere: quo enim hæc materia subtilior & tenuior, hoc quoque ad lethum est acrior, & efficacior. Solet omnem præuenire medelā. Nec obstat quicquam, quin hæc ipsa damna inferat interdum per se, sine tali materia, vel interna agente causa, si impediatur vel lædat sensationes, vel spiritus animales detineat aut subtrahat, & aliis mille, quos nouit, modis. Qui

A vero morbi ab internis causis nō dependent, sed ab externo tantum impedimenti nocumento, vel noxiō afflatu, vt plurimum per se operatur, vt quando instrumēta maleficii, vnctiōnes, signa, defossa, vel similia, ad ipsū veneficium vim naturalem nullā habent sed sunt pro signis tantū, ad quæ ex pacto dæmon operetur, quod docuit idem Andr. Cæsalpinus *de operis ca. 17.* tum quoque potest per res externas homini vim aliquam facere, vt ille docet *capit. 8.* Veluti cum malefica irata pomum coctum manū alterius sic fecit conglutinari, vt & acerbissimum inferret cruciatum, & nulla arte posset dissolui, vel deglutinari, lege Nicol. Remig. *libr. 2. demonolat. capit. 4.* Quid ni credamus, cum etiam Catochiten lapidem Corficum legamus ea vi præditum, vt se iunctis corporibus agglutinet, & impositas manū detineat: *Solin. Polihist.* Quo pacto venefici morbi ab aliis dignoscēdi agam *lib. 6.*

SECTIO VI.

De mira rerum solidarum atque magnarum in corpus in-gestione & egestione.

E Prodigiōsi sunt pleriq; morbi per maleficium illati, sed omnium prodigiōsissimus mihi videtur, quando per os vel inum gutturē eiicit æger, spinas, ossa, ligna, saxa, frusta vitrorū, acus, cultros & alia ferramenta, glomios pilorum, pannos, setas, cornū lucerna, & huiusmodi, q̄ vel comestione, vel aliter in corp⁹ immitti potuisse videtur,

videtur impossibile. huius exemplum
vnum habet Sprengertuse, de muliere
Zabernensi, vbi obitetrax quaedam, eo
quod ipsam non accerserat ad puerper-
rium, grauitate irata, noctu cum duab.
aliis maleficis ad puerperam accessit, &
dixit ad vindictam se aliqua in ei⁹ inte-
stinavelle immittere, quorum dolorē
post semestrem dūtaxat sentire incipe-
ret. Dixit, & ventrem eius manu tetigit:
ad quem contactum puerpera videbatur
sibi extrahi intestina, & eis immitti que-
dam, quae tum oculis dignoscere nequibat.
Postea sexto vix mense finito, internorum
viscerū tortura ipsam subito tam dira in-
uasit, vt nec (verba sunt Sprengerti) die-
bus nec noctibus, à clamoribus, omnes inque-
tando, abstinere posset. Et quia deuotissi-
ma Virgini & Regine misericordia existi-
t, & pane & aqua singulis sabbatis die-
bus ieiunando: ideo & per ipsius suffragia
credidit se liberari. Vnde & quadam die,
vbi opus natura persicere volebat, tunc om-
nis illa immundicia corpore prorupit, &
advocans maritum cum filio dixit: sunt-
ne res istae phantasticae? nonne dixi, post
dimidiū anni spacium res ista cognoscetur?
aut quis vidit vnquam spinas, ossa, simul et-
iam ligna me comedis? erant enim spina
rosarum, longitudine vnius palmae, cum a-
lijs varijs rebus innumeris immixtae. Aliud
exemplum relatum est à Beniuenio a
de muliere Florentina, tertium à Io-
anne Langio b de Vlrico Neufessler ruti-
lico: quartum de puella Leuuentste-
tensi in historia Germanica, hac de re
excusa anno 1562. tria his addit Nico-
laus Remigius c. Octauum plane ad-
mirandum & cui refellendo, nullę nu-
ga, nulla calumnie, nulla phalerę vi-
tligatoris VVieri, suffecerint, adscri-
bam ex vita S. Petri Tarentasii, à Gau-
frido eonscripta d, his verbis, S. Sym-
phoriani & dicitur castrum Lugdunensis Ec-

A clesta paucis ab vrbe miliaribus distans, v-
bi vir fidelis & religiosorum fidelis sedulus-
que susceptor, magna conuersationis pari-
ter & opinionis Abbatem, ad hospitium
suum aliquando, quasi vim faciendo, pertra-
xit. huic inuencula erat filia miserabili
incommoditate laboras. Egerat enim qua-
dam mulier malefica, per nequitiam in-
da socrus inducā, vt languore tabesceret
desperato, nec viri sui presentiam, nec aspe-
ctus vllatenus toleraret. Affectione muliebri
genitrix persuasa, vt satanas satanam ei-
ceret, famosum quendam maleficam acce-
siuit. Adfuit, explorauit, agnouit, & mu-
lierculam asserens inferatam, terit arbo-
rum cortices, pocula verbis & herbis infecta
propinat, mordet etiam dentibus propriis
brachium miserae mulieris. Res mira, res
noua, res (ni fallor) hactenus inaudita. Ab
illo quidem languore conualuit: sed inter-
dum, ex corde procedere sentiens velut a-
cus, cruciabatur atrociter, donec per mor-
suram brachij, quam nulla cicatrix obdu-
xerat, acus educeret vis occulta. Crudele re-
medium, sed huiusmodi congruebat aucto-
ri. Plures in hanc modum quam triginta
per temporum interualla prodierant:
quodam, vt vulgo dicitur, excapseta, qua-
dam admittendis filijs idonea foramina
preferentes. Præterea predictus Abbas
ad domum, vbi hac actitabantur, aduenit.
Celebris est persona; cuius hoc opus & alia
non indigna admiratione narrantur: sed
parcendum adhuc superstiti, & nomen cre-
didi reticendum. Huic parer anxius mise-
rabilem exhibet filia, nec sine lacrymis lu-
gubrem explicat tragediam. Eadem hora
fit fides dictis, & sentiens acum mulier ge-
mebunda deplorat. Iam peruenerat ad fo-
ramen, solitus iam praeceperat cruor, iam coe-
perat apparere, iam particula eius exierat.
Et accedens vnus ex fratribus laicis, eidem
Abbati deseruiens, cruentam exiit, an-
nis pluribus ad testimonium conseruata;

cin Mal-
lep. 2 q. 1.
c. 13

3 li. de ad-
miran.
morb. cau-
soli. 1 epist.
38
c. lib. 3 de
monolat.
c. 1

d apud Su-
rim 20m.
3 Maii, 8
cap. 13.

Orat Abbas, & locum vulneris tangens, in virtute fidei pollicetur, nec ferrum ultra nec chalybem inde processurum. Factum est: sed mutata materia est, malitia necdum prorsus exstincta. Ceperunt lignei fides paruuli, quales vulgo brocas appellant, ex quercino robore, vel fraxinei, pro ferreis acub. egredi, crassiores spinis & modice longiores. Nec vnus tamen omnes, sicut nec acus fuerant, longitudinis vel crassitudinis erant. Sedecim in hunc modum intra annum & paucos menses ex muliere ligna prodierunt. Adfuit demum Reuerendus Petrus Antistes, cui diuinitus seruabatur tanti miraculi plenitudo. Offertur mulier missarum solemnita celebranti, sicut praeceperat vespere praecedenti. Eadem hora septimum decimum lignum ex muliebri corpore egreditur, quod sub oculis omnium sacellanus extraxit. Conspicentem itaque mulierem praesul absoluit, & sacram ei tradens Eucharistiam ab omni deinceps cuiuscumq; materiei progressu iubet esse securam. Sic ab omnibus iam praestigijs liberata adhaesit viro, filiosque procreauit. Et ut dicitur, bodieg, superstes, virtutem praedicat, quam in seipso feliciter meruit experiri. Petrus de Fraxineto, dicitur pater, notus, etiam honoratus inter caucaneos suos, ut si quem dubium nouitas tanta reddiderit, probare forsitan liceat, quod credere detrectant.] Haecenus Gaufridus Abbas Altatubæ, cui Cistercienses & Clauallenses Abbates negotium dederunt vite huius conscribendæ; cum Romanus Pontifex Lucius eis mandasset, ut eam fideliter conscribi curarent. Sed Monachus fuit scriptor, inquiet aduersarii, credo plus fidei mererentur mendacissimi ipsorum Ministri & Praedicantes. Cæsa. pin. de inuestig. demon. Contigit autem (ait) hoc anno Pisis hæc videri multis spectantibus. Quaedam à demonibus obsessa sepius, mo-

A do inter adiurandi, modo postea eiecit corpora, & magnitudine & forma per se, ineptissima, ut deuorarentur, clauos ferreos praelongos, ossa lapides, globos laneos, carbones, aliaque multa inculcita autem, ea regione, qua thorax incubebat, praecipue quæ cor, globuli multi reperti sunt ex plumis asfabre efformati diuersis figuris, sed plurimi instar rosarum perpetuis plumarum tenuissimarum ordinibus, nunc filo impliciti, nunc solo glutine, alia genera reperta sunt in cervicali qua caput residebat.] Quid multa? superioribus annis Duacensi cuidam, & Insulensi ancillæ similia ferme acciderunt. Exemplorū fat habemus, causam ruspemur, quæ fat abstrusa & abdita.

Primū fateor, quædam in corporibus humanis solere interdū ex prauis humoribus coalescere, ut sunt topi, lapilli, capilli, oscilla, cœchyli spine, glomi pilorum & quæ talia potuit dæmō in ipsis vlcibus, vel in corporis partium congruis finibus, procreare, quod naturaliter fieri posse, consentiunt veteres nouitq; medicæ. Norunt mecum multi Comitis filiū, qui, ante annos ferme nouem decim, Luxeburgi in vrina lacertulas satis magnas eiciebat, quod etsi pleriq; vxoris eius adulteræ (quam & occidi per sicarium ille postea iussit) veneficio tribueret, potuit tamen naturaliter contingere, ex humorum corruptione, & renum vitio. Mulier illa Caluini sectæ erat addicta, & ministro familiarior, quæ oportebat, idē nec à moribus, nec ab instituto aliena fuit vulgi suspicio.

E Secundo puto nō posse naturaliter in corpore humano generari, ex vlla putrefactione, ac, cultros, forfices, & huiusmodi metallica artificiose cōformata: quæ calor naturalis, nisi plurimorū aiorū spatio, nō videt metalla inibi

gignere

gignere posse: multoq; minus, sic fortuito ad certam analogiam atque dispositionem artificiosam, videtur tam varij humores cuonenire posse: nisi Democritea & Epicurea reuocemus infaniam, ex fortuito atomorum concursu cuncta costruente. Neq; adhuc legi, qui hanc vim naturae tribueret.

Tertio, dico haec omnia multis modis daemones per maleficos operari posse. Etenim primo possunt sic sensib. illudere, vt quis putet ista in corp^o ingeri, vel egeri: cum tñ reuera dñtaxat daemon cultros veros, & huiusmodi reliquam, quae euomitur, artificiosam materiam, quae in aegri corpore nunquam fuerat, vel et ipsos humores, qui eiciuntur; faciat apparere cultros, & reliqua illa, vel et aerem sic cōdenset, & coloret f. q. verisimillimum est contingere, qñ res illae, quae visae sunt solidae ac densae, paulo post cernuntur euanescere. Praeterea possunt, citra fictione, res huiusmodi per daemonem in os occulte ingeri, vnde mox eijciatur: possunt et alijs corporeis partibus inferi & includi. Negat id VVierus, homo fronte nulla: licet non videam, cur neget. testantur n. medici & chirurgi fide digni, quorum nonnullos a ipse laudat, talia sibi visa ex corporib. excerni, vel excari, & ea manibus contrectasse sese. Eos vero oēs ad vnū decipi contendere, quid est, nisi strenue pudorem torū exuere: ex modis immittendi, quos comperio, duo tantum mihi placent. Primus est, quem non praetermisit Binsfel. b. vt profundo daemon somno demergat hominem, & sensum doloris eximet, tum dextre incidat membrum, & materia illam duram imponat, deniq; eadem subtilitate vulnus adeo consolidet, vt nulla cicatrix vel vestigium relinqua-

A tur, quod periti chirurgi nonnuquam faciunt.

Dices forrassis, vt haec queat in partibus carnofis & facile dilatabilib. & propterea consolidationis, quarum exempla recenset Nicol. Remig. c. nō tñ id poterit in alijs, quib. illa facilitas non est propria, v.g. in intestinis, orificio stomachi, gutture, arterijs, & talibus organis, quae angusta valde sunt, nec dilatantur, nisi ad functiones suas naturales: vel et, si sectione diuisa fuerint, nō possunt reuniri. *Respondeo*, difficilium quidem in his id contingere, absolute tñ posse & in alijs licet n. nobis incognita sint medicamenta, ijs consolidandis & reuniendis idonea, daemone tñ illa sunt notissima. Praeterea quamuis spōte sua non dilatentur, nisi ad naturales suos affectus, vt tñ aliqua adhibita, possunt extra consuetum ordinem dilatari & comprim.

B cuius rei duas historias ad finem faciendam attulit testis oculatus, chirurgiae laude clarus, Ambros. Paræus d. prior est, de studioso, qui cum spicam germinis deglutiuisset, eaque in pulmones descendisset, natura illam transuersis pulmonum lobis illa-

C sis, in regis et costarum musculis, & quae succingit eas membrana incolumi, integram expulit. posterior est de opilione, qui semipedale cultellum, cui corneum erat manubrium crassitudinis pollicaris, in fauces a praedonibus ore aperto adactum, sex solidos menses, in corpore retinuit, & tandem nata in inguine vomica, inde chirurgus extraxit. At necessariū plane fuit, per angustissimos meatus quosque a faucibus in inguen cultrū peruenire. His terriam narrationem Remig. addidit de morione: qui apud Armoricos, mucrone gladij tres digitos lon-

D **E** gum

c lib. 2. da
monol. c. 4.

d li. 2. chi-
rurg. c. 17.

hac volū
semper in
hui accide
re Grill. de
fortileg. q.
3. & Car-
dan. d. c. 80
de variet.

a Trallian.
lib. 4. c. 6.
Beniu. de
abdit mor.
& sanat.
causis. cap.
24. & 80.
Lang. d.
epist. 38.
historiam
puella de
Lewisees,
Germani-
ca editam
Beniu. &
Benedicti.
supra ci-
tatos.
b in l. 4. C
de malef. q.
7. concl. 6

gam per os in fauces adactum, duodecimo post die, per annum egressit. Nonne culter iste, per tot spiras intestinorum subtilissimorum, & per illud, quod ipsa vocatur *intestinum tenue*, fuit dissolutus? Neque in his vlla vnquam malefici merito vel suspicio fuit. si natura id potuit & casus, cur ex proposito id adnites nequeat ille mille artifex solertis.

Alter modus est Siluestri Pieratis, quem recetiores quidam sunt secuti, e. sc. daemone pericia polletere, res solidissimas diuidendi & cominuendi partes in minutissimas, etiam instar pulueris, & eas iterum viuendi, applicatis, sicubi opus, naturalibus actiuis, idque tam praeopere & subtiliter, ut cernentium oculi nequeant, ob nimiam motus celeritatem, quidquam horum aduertere; ideoque putent homines ea integra immitti & emitti. Hi duo modi probabiles sunt.

Valde miror tertium quendam, tam multis placuisse, cum sit plane improbabilis. Volunt illi a daemone poros corporis extendi, per eos deinde duriora & haec maiora inseri; & poros rursus concludi: quorum apertione iterata demum, quoniam daemone videtur, intrusa expellantur. Sic aiunt a fulmine sine laesione poros vagine penetrari, laminamque gl. diychaybea liquari. sic iactu lapide sub aqua recondi, nec manu retracta viam cerni, per quam lapis in aquam penetrarit. Supponit haec opinio corporum penetrationem esse naturalem, cum Baridano, quam D. Tho. Scot. Durand. & alij, melius philosophantes, coarctant a solo DEO perfici posse, hoc ergo primo peccat. Si dicant corpora non penetrari: incredibilem quendam dilataationem pororum, etiam in partibus corporis

A non raris, coguntur excogitare: cum tamen isti pori tam sint natura angusti, ut sine insigni laesione distrahi non possint. Nec simile quidquam in illis, quae pro ratione adferunt, dissimillimis reperitur, fulmen quiddam est subtilissimum & tenuissimum, ea praeditum vi naturali, ut duriora atque resistentia consumat, mollia vero & cedere facilia sine laesione transmittat: at ferrum, ligna, lapides, res sunt spissae, durae, & minime aptae sic se in poros insinuare. A qua corpus est liquidum, humidum, tenue, fluidum, cuius rei solidae cedens loco, capax est liburnarum rerum, quae iniiciuntur, impulsu condensabile, & ijs exemptis aptum vi sua statim coire & reuniri: utque, sine partium separatione, condensatur; sic, sine earundem noua medicina, rarefit atque extenditur, quae quam sint ab humani corporis membris aliena, vel pueri norunt, & qui nondum aere lauantur.

SECTIO VII.

De maleficio deuouendi.

Suppono, quod Catholicis certum est, *energumenos a demonibus saepe inuadi, & possideri, vel obsideri*: hoc est daemones, in hominum ingredi corpora, & simul potestatem aliquam eos vexandi seu affligendi accipere: ambo enim requiruntur, ut quis sit energumetus; qua de re docte, post Mengum, & Polyd. Pet. Tyræus haec disseruit. sic homines daemone tradendi potestatem constat olim Apostolos habuisse, ex S. S. & alios quoque sanctos homines ut olim, sic & hodie eam a Deo accipere, qua non nisi prudentissime, & cum magna caritate atque iustitia vtantur; haud difficulter probaretur, si huius loci foret. An vero daemones, eos quos possident energumenos, sic

e Silu. ver. maleficiū q. 5. Cosmas Philarchus de off. Sacerdot. p. 2. l. 3. in trac. primi Decalogi

f Paracelsi de occult. philof. Baroni Lichtenbergio l. de praecipuis Magicis artic. Ludou. Milichiol. de Magico daemone. & Nic. Romi. d. c. 1. lib. 3.

7 Senus lib. 3. m. 9. lib. 2. p. dor lib. 3. Erym.

h Mengum in suis daemones Polydorus Tyræus de daemones i. Cor. 1. v. 1. Tom. 1. v. 1. & vidi Tyræum de perna q. 1.

possi-